

Ferdynand Pasternak

"Studia Warmińskie", T. VII, 1970 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 15/3-4, 332-333

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dużo miejsca przeznaczono dla dokumentów prawa partykularnego Austrii. W numerach z r. 1970 znajdujemy: statut Rady Pastoralnej diecezji Feildkirch (s. 147—148) oraz Rady kapłańskiej tejże diecezji (s. 286—288), statut Rady Pastoralnej diecezji Graz—Seckau (s. 353—355), zezwolenie na odprawianie mszy św. niedzielnej i świątecznej w przeddzień wieczorem wraz z uzasadnieniem i ze wskazówkami pastoralnymi w diecezji Graz—Seckau (s. 148—151) oraz w archidiecezji wiedeńskiej (s. 167), statut synodu archidiecezji wiedeńskiej (s. 155—167), dekret wprowadzający w życie nową organizację archidiecezji wiedeńskiej odpowiadającą postoulatom synodu tejże archidiecezji (s. 167—181), przepisy wykonawcze Konferencji Episkopatu Austrii do motu proprio *Matrimonia mixta* (s. 349—353), statut instytutu katechetycznego archidiecezji wiedeńskiej (s. 357—359).

Z prawa kościoła ewangelickiego odnośnie do zawierania małżeństw przez osoby rozwiedzione (s. 291). Gdy chodzi o państwowe prawo wyznaniowe, największe zainteresowanie wzbudza ustawa parlamentu austriackiego o studiach teologicznych na uniwersytetach austriackich

Ks. R. Sobański

STUDIA WARMIŃSKIE

Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, tom VII 1970 r.

Cały tom VII „*Studiów Warmińskich*” poświęcony jest postaci Ks. kard. Stanisława Hozjusza, głównego autora reformy potrydenckiej Kościoła w Polsce i kandydata na ołtarze, którego proces beatyfikacyjny jest rozpoczęty.

Utworzona w diecezji warmińskiej Komisja Historyczna, przygotowująca proces, przystąpiła do opracowania i wydania pism samego Hozjusza znajdujących się w kraju i za granicą oraz materiałów historycznych, związanych z jego osobą i działalnością. Pierwszym owocem tych poszukiwań jest właśnie tom VII „*Studiów Warmińskich*” o czym informuje „Słowo wstępne” do tego tomu.

Dział „Rozprawy” zawiera następujące artykuły naukowe:

1. Bp Jan Obłąk, *Zagadnienie duszpasterstwa ludności polskiej na Warmii w drugiej połowie wieku XVI* (s. 9—33).

W artykule tym autor omawia szczególne zasługi St. Hozjusza na tym polu, ilustrując je dokumentami z poszczególnych placówek duszpasterskich, protokółami wizytacji itp.

2. Ks. Alojzy Szorc, *Stanisław Hozjusz a reformacja w Elblągu* (s. 35—88).
3. Ks. Tadeusz Pawluk, *Niektóre aspekty kontrreformacyjnej postawy St. Hozjusza* (s. 89—118).
4. O. Henryk Damian Wojtyska CP, *Geneza wyboru Stanisława Hozjusza na legata papieskiego soboru Trydenckiego* (s. 119—139).

5. Ks. Marian Borzyszkowski, *Idealy renesansowego humanizmu chrześcijańskiego Stanisława Hozjusza (1504—1579) w filozoficznym ujęciu Boga i człowieka* (s. 141—151).
6. O. Paweł Szczaniecki, *Liturgia (mszalna) w Confessio fidei catholicae christianae Stanisława Hozjusza* (s. 153—187).
7. O. Henryk Damian Wojtyska CP, *Ideał Biskupa w życiu i nauce Stanisława Hozjusza* (s. 189—225).
8. Ks. Franciszek Zaorski, *Nauka kardynała Stanisława Hozjusza o celibacie* (s. 227—284).
9. Ks. Marian Borzyszkowski, *Erazmowi z Rotterdamu (1469—1536) w pięćsetletnią rocznicę urodzin* (s. 285—304).

Oprócz działu artykułów — następujący po nim dział „Materiały” zawiera:

10. Ks. Marian Borzyszkowski, *Materiały do twórczości poetyckiej i działalności wydawniczej St. Hozjusza w latach 1522—1548*.
11. Ks. Marian Borzyszkowski, *Epigramy St. Hozjusza do pism Walentyna Arnolda (1525) i Leonarda Coxa (1526)*.
12. Bp Julian Wojtkowski, *Explicatio salutationis Angelicae Stanisława Hozjusza w jego Confessio fidei catholicae christiana*.
13. Ks. Józef Sojka, *Ustawodawstwo synodalne biskupa Marcina Kromera (†1589)*. Materiały zawarte w tym artykule są ilustracją zapoczątkowanej przez Hozjusza dzieła reformy trydenckiej Kościoła w Polsce w świetle ówczesnych ustaw synodalnych.

W dziale „Recenzje” zawarta jest rozprawa O. Damiana Henryka Wojtyski CP: *Pogląd Stanisława Hozjusza na język narodowy w liturgii kościelnej*. Jest to recenzja dzieła: Sante Graciotto, *Il pensiero del pòlacco Hozius (1558) sull'uso liturgico del volgare slavo*, Padova 1967 s. 217—236.

Tom ten poświęcony jest wielostronnej działalności kard. Stanisława Hozjusza — teologiczno-filozoficznej, duszpasterskiej, a nawet literackiej — stąd raczej teologiczno-historyczna wartość tego tomu niż prawna. Niemniej artykuły: o legacji Hozjusza na soborze Trydenckim (O. H. D. Wojtyska), nauka Hozjusza o celibacie (Ks. Fr. Zaorski) jak również artykuł Ks. J. Sojki — o ustawodawstwie synodalnym Kromera, mającym ścisły związek z działalnością ustawodawczą St. Hozjusza, poświęcone tematyce prawnej — mogą zainteresować także i prawników.

Podobnie jak poprzednie — także i ten tom VII wydany jest bardzo starannie, w pięknej oprawie graficznej. W załączonych indeksach zawarty jest skorowidz nazwisk, nazw geograficznych, nadto wykaz rzeczowy, biblijny, prawny itp. całego tomu, opracowany sumiennie przez Ks. Mariana Borzyszkowskiego.